

Č. 4862.

Pozemková reforma: * Propuštění půdy ze záboru podle 2. věty § 11 záb. zák. může stpů i proti vůli vlastníkovi vázati na podmínky, jež uzná nutnými k ochraně zájmů veřejných.

(Nález ze dne 2. září 1925 č. 16.129).

Prejudikatura: Boh. 3105 adm.

Věc: Rudolf Cz. ve V. (adv. Dr. Em. Patz z Prahy) proti státnímu pozemkovému úřadu (sen. pres. v. v. Rud. Vyšín) o propuštění ze záboru dle § 11 záb. zák.

Výrok: Stížnost se zamítá jako bezdůvodná.

Důvody: Stížnost podaná u nss-u nařiká jen onu část nař. rozhodnutí, kterou žal. úřad, pozměňuje své rozhodnutí z 24. ledna 1923, kterým zámek ve V. s příslušenstvím byl st-li ponechán dle § 20 příd. zák., a vyslovuje, že se zámek ten s příslušenstvím propouští ze záboru dle § 11 záb. zák.; propuštění to vázal stpů na tyto resolutivní podmínky:

1. Zámek s parkem a příslušnými budovami vedlejšími bude udržován v bezvadném stavu a budovy tyto budou chráněny před požárem a jenom s vědomím a předběžným souhlasem Stát. památkového úřadu v Praze budou spravovány. 2. Park nebude nikdy proměněn v užitkovou zahradu a jeho stromoví bude všemožně chráněno. 3. Majitel zásadně dovoluje vstup do zámku a parku státním odborným inspekčním orgánům, pověřeným min. škol., aby se mohly kdykoliv přesvědčiti o plnění uložených závazků. 4. Omezení podmínkami sub 1. a 2. uložena budou knihovně vyznačena.

O stížnosti té uvážil nss toto:

V důvodech nař. rozhodnutí vyslovuje žal. úřad právní názor, že, poněvadž jde o půdu propuštěnou st-li nad výměru, o níž jedná § 2 zák., tedy o půdu, na jejíž propuštění st-li právní nárok nepřisluší, může mu uložiti podmínky, jež mají za účel zajistiti ochranu historické památky a přírodních krás, totiž zámku a parku, st-li dle 2. věty § 11 záb. zák. propuštěných.

Stížnost nepopírá, že zámek a park s příslušenstvím propuštěny byly st-li dle druhé věty § 11 záb. zák., tedy nad výměru v § 2 záb. zák. státní, a nebrojí také proti právnímu názoru, že vlastník zabraného velkého majetku pozemkového nemá nároku na propuštění půdy dle této druhé věty, názoru to, který nss již v četných judikátech vyslovil a odůvodnil. Míni pouze, že propustí-li stpů vlastníku půdu i dle 2. věty § 11 záb. zák., nesmí propuštění to bez souhlasu vlastníka vázati na podmínky, jež by svobodné vlastnictví jeho omezovaly.

Tento názor stížnosti je však právně mylný.

Nemá-li vlastník státem zabraného velkého majetku pozemkového vůbec nároku, aby mu dle druhé věty § 11 záb. zák. byla půda nějaká ze záboru propuštěna, může mu ovšem stpů propuštění půdy dle této věty žádané vůbec odepřiti, aniž by mohl vlastník právem tvrditi, že práva jeho byla dotčena. Jestli však propuštění půdy dle § 11—2. věty může býti odepřeno, aniž by bylo porušeno subjektivní právo vlastníka,

pak může toto propuštění, na něž vlastník nároku nemá, býti vázáno na podmínky a výhrady, jež úřad uzná za vhodné k ochraně veřejných zájmů, aniž lze tvrditi, že se tím zasahuje nepřipustným způsobem v subjektivní práva vlastníka. Tak judikoval nss ostatně již v nář. Boh. 3105 adm. a setrval i v daném případě při názoru tam vysloveném a odůvodněném.

Dle toho nelze proto tvrditi, že by uložením nář. podmínek zasahováno bylo do subjektivních práv st-le a že by uložení podmínek těch bylo v rozporu se zákonem.

Již tento důvod nář. rozhodnutí stačil, aby uložení podmínek těch odůvodnil, a nemá proto nss příčiny, aby zkoumal, zda je správný i názor žal. úřadu, že st-l na uložení podmínek těch v řízení administrativním submittoval.

Č. 4863.

Pozemková reforma: * Opomene-li vlastník státem zabrané půdy ve lhůtě § 3 nář. zák. označiti pozemky, na které uplatňuje nárok podle 1. věty § 11 záb. zák., požádav pouze všeobecně za propuštění celého velkostatku výměru v § 2 záb. zák. přesahujícího, nemůže právem vytýkati, že stpů propustiv z velkostatku takto žádaného 150 ha půdy zemědělské a 100 ha půdy jiné, porušil vlastníkovu právo volby dle § 11, věty 1. záb. zák. Stpů musí však i v tom případě již v řízení poskytnouti vlastníku příležitost, aby se v řízení správním vyslovil o půdě, kterou mu stpů dle 1. věty § 11 záb. zák. propustiti chce.

(Nález ze dne 2. září 1925 č. 16.130).

Věc: Likvidační komise pro správu církevních majetků v Bratislavě (adv. Dr. Bedřich Lorman z Prahy) proti státnímu pozemkovému úřadu (sen. pres. v. v. Rud. Vyšín) o propuštění půdy dle § 11. zákona záborového.

Výrok: Nář. rozhodnutí se zrušuje pro nezákonnost.

Důvody: V žádosti de dato 7. srpna 1923 podané u okr. soudu v Košicích, žádal stpů, aby na nemovitostech patřících ostříhomskému římsko-katolickému semináři, zapsaných v pozemkoknihovních protokolech č. . . . kat. obce N., č. . . . kat. obce B., č. . . kat. obce O. a č. . . . kat. obce V. bylo poznamenáno, že nemovitosti ty jsou státem zabrány a že stpů hodlá je převzít. Navrhl, aby vlastník o tom byl vyrozuměn a ve smyslu § 3 zák. nář. vyzván, aby se u soudu toho vyjádřil, zda u nemovitostí těch uplatňuje své právo dle § 11 záb. zák.

Ve vyjádření podaném u okr. soudu protestovala stěžující si komise proti záboru a uplatnila ve smyslu § 11 záb. zák. nárok na celý onen majetek, žádajíc, aby propuštěno bylo 500 ha půdy. Ve vyjádření tom uvedeno, že ostříhomský seminář jiného majetku nemá, že jde o majetek účelový, sloužící výchově kleriků. Těch je citelný nedostatek proto, ježto chybí prostředky k opatření nutných nákladů. Záborom a převzetím se stav ještě zhorší a ubude slovenského kněžstva, jehož je